

Unitats lèxiques de l'obra dramàtica de Puig i Ferrerter no enregistrades en el *Diccionari general de la llengua catalana* de Pompeu Fabra

JORDI GINEBRA i MAITE DOMINGO
Universitat Rovira i Virgili

1. INTRODUCCIÓ

Aquesta comunicació té l'objectiu general de contribuir a avaluar la relació —i l'adequació— entre el *Diccionari general de la llengua catalana* (1932) de Pompeu Fabra i el lèxic dels escriptors catalans de la primera meitat del segle xx. És sabut que el diccionari de Fabra va ser rebut pels escriptors com l'instrument més adequat per regular el lèxic de la literatura catalana, i com l'obra que, a partir de llavors, havia de constituir la pauta indiscutible de la llengua formal. ¿Fins a quin punt el diccionari de Fabra recollia i sancionava positivament el lèxic habitual de les obres literàries dels escriptors catalans del moment? ¿Fins a quin punt els escriptors mostraven, pel que fa al lèxic, una sensibilitat que confluïa amb la que subjau a l'elaboració del diccionari?

Específicament, la comunicació té l'objectiu de valorar la relació entre el lèxic de l'obra dramàtica d'un escriptor important del període, Joan Puig i Ferrerter (1882-1956), i el lèxic del *Diccionari general*. El mètode ha estat el recompte de les unitats lèxiques de l'obra dramàtica de Puig i Ferrerter que no apareixen després al diccionari de Pompeu Fabra. Pensem que d'aquestes confluències o no confluències en podem treure algunes conclusions que poden ser significatives per estudiar i entendre un moment especialment sensible per a la història de la llengua catalana, el primer terç del segle xx, un període de crisi en què els escriptors com Puig i Ferrerter mostren inseguretats i vacil·lacions.

El lèxic de l'obra dramàtica de Puig i Ferrerter ha estat obtingut de la lematització manual del corpus format per les vint-i-tres obres que l'escriptor va publi-

car des del 1905 fins al 1936, una tasca realitzada a Domingo (2017), on el lector pot acudir per a més detalls.¹

2. DADES GENERALS

L'obra dramàtica de Puig i Ferrerter conté 311.868 ocurrencies i 7.217 lemes (unitats lèxiques diferents). D'aquestes 7.217 unitats lèxiques, n'hi ha 298 que no figuren al *Diccionari general de la llengua catalana*. És una quantitat reduïda i, per tant, aquesta simple dada és un indicati del que podríem denominar l'*harmonia lèxica* entre els escriptors catalans importants del moment i el treball lexicogràfic de Fabra.

Dels 298 mots puig-i-ferreterians que no recull posteriorment el DGLC, la majoria són castellanismes: cent noranta. Els altres són arcaïsmes —n'hi ha tretze—, cultismes estilístics —n'hi ha set— i col·loquialismes —n'hi ha vuitanta-vuit. Comentem breument cada una d'aquestes categories.

3. ELS CASTELLANISMES

El corpus dramàtic puig-i-ferreterià conté cent noranta castellanismes que no figuren al *Diccionari general de la llengua catalana*. Donem aquests castellanismes en dues llistes. Els de la primera els anomenem castellanismes *manifestos* (no figuren als diccionaris catalans o apareixen al *Diccionari català-valencià-balear* (DCVB) amb indicació de la seva categoria de castellanisme). En la segona llista hi ha els castellanismes que posteriorment van ser recollits pel DCVB sense cap marca que n'indiqués el caràcter de mot manllevat al castellà. Ens ha semblat interessant fer aquesta distinció perquè probablement els castellanismes de la segona llista eren castellanismes més arrelats en la llengua literària i, per tant, més difícils de detectar i d'evitar.

1. A més de Domingo (2017), el lector pot consultar, per conèixer aspectes del llenguatge dramàtic de Puig i Ferrerter, Domingo (2018) i Domingo i Ginebra (2008 i 2012).

LLISTA 1

Castellanismes del primer tipus (manifestos) ordenats de manera descendent de més usats a menys usats (la xifra indica les ocurrencies)²

130 <i>hermós</i>	3 <i>boçal</i>	1 <i>alentar</i>	1 <i>enginyer</i>
102 <i>ditxós</i>	3 <i>círcol</i>	1 <i>alivi</i>	1 <i>làmpara</i>
62 <i>demés</i>	3 <i>agotar</i>	1 <i>apercibir</i>	1 <i>linda</i>
39 <i>tonto</i>	3 <i>apretar</i>	1 <i>apariença</i>	1 <i>llealtat</i>
35 <i>cego</i>	3 <i>acíbar</i>	1 <i>baix</i> (prep.)	1 <i>malograr</i>
31 <i>donya</i>	3 <i>engatussar</i>	1 <i>bien</i>	1 <i>missenyora</i>
29 <i>apoiar</i>	3 <i>todo</i>	1 <i>boquilla</i>	1 <i>mueca</i>
21 <i>ademés</i>	3 <i>villa</i>	1 <i>borrar</i>	1 <i>munyeca</i>
19 <i>tonteria</i>	3 <i>xino</i>	1 <i>bulto</i>	1 <i>panyo</i>
18 <i>mimar</i>	2 <i>agobiar</i>	1 <i>cadera</i>	1 <i>pasmat</i>
16 <i>ditxa</i>	2 <i>calitat</i>	1 <i>catequisar</i>	1 <i>patejar</i>
13 <i>apariència</i>	2 <i>barato</i>	1 <i>condenar</i>	1 <i>peregrina</i>
13 <i>lograr</i>	2 <i>reste</i>	1 <i>cordura</i>	1 <i>quartel</i>
13 <i>sèrio</i>	2 <i>subterrani</i> (nom)	1 <i>cuidado</i>	1 <i>quarto</i> 'habitació'
13 <i>silló</i>	2 <i>abarcar</i>	1 <i>cuidados</i>	1 <i>regosijar</i>
11 <i>tambalejar</i>	2 <i>apacible</i>	1 <i>cuidadosament</i>	1 <i>regositjar</i>
11 <i>creència</i>	2 <i>asquerós</i>	1 <i>desditxat</i>	1 <i>retrassar</i>
8 <i>permanèixer</i>	2 <i>desvanèixer</i>	1 <i>desempenyar</i>	1 <i>saborejar</i>
8 <i>enterar</i>	2 <i>empenyar-se</i>	1 <i>despedida</i>	1 <i>soguilles</i>
7 <i>agravi</i>	2 <i>aterroritzar</i>	1 <i>desperesar-se</i>	1 <i>soltura</i>
7 <i>plan</i> 'plànol'	2 <i>deportista</i>	1 <i>despiedat</i>	1 <i>sombrero</i>
7 <i>trajo</i>	2 <i>entontit</i>	1 <i>despreci</i>	1 <i>sutilment</i>
6 <i>sigle</i> 'segle'	2 <i>financier</i>	1 <i>despreciar</i>	1 <i>ventatjós</i>
6 <i>vèrtic</i>	2 <i>fulano</i>	1 <i>desvaneixement</i>	1 <i>apestat</i>
5 <i>aconteixement</i>	2 <i>mormoll</i>	1 <i>ditxo</i>	1 <i>murmull</i>
5 <i>grupu</i>	2 <i>pantorrilla</i>	1 <i>endeudar</i>	1 <i>currutaco</i>
5 <i>hermosura</i>	2 <i>vèrtix</i>	1 <i>ensombrar</i>	
5 <i>menos</i>	1 <i>afrentós</i>	1 <i>esquàlid</i>	
4 <i>atinar</i>	1 <i>assumpto</i>	1 <i>fallo</i>	
4 <i>humillar</i>	1 <i>atolondrar</i>	1 <i>grave</i>	

FONT: Elaboració pròpia.

2. En algun cas la classificació de les unitats pot ser problemàtica. Per exemple, hem donat com a castellanisme la forma *sigle*, perquè al DCVB és etiquetada com a tal, tot i que podria considerar-se un col·loquialisme, resultat del tancament de la vocal palatal (*segle* → *sigle*).

LLISTA 2

Castellanismes del segon tipus (recollits al DCVB sense marca) ordenats de manera descendent, de més usats a menys usats

201 don	3 hèroe	2 acert	1 desposar
71 mentres	3 atormentar	2 anegar	1 desprendiment
50 assentar	3 complacència	1 andarina	1 lleal
24 medi	3 doblar	1 antiguetat	1 millonari
16 iglésia	3 pervindre	1 arrabal	1 realisar
12 sèriament	2 agraviós	1 estància	1 reinar
11 dever	2 amoblar	1 fanatisar	1 reinat
11 sirvent	2 anusar	1 gravement	1 salamera
11 soletat	2 gasto	1 inagotable	1 sentar
8 aterrar	2 invernacle	1 ingeniós	1 sirventa
8 vacació	2 ir	1 murmull	1 sossegar
7 agraviar	2 briosamente	1 pervenir	1 abraç
7 apocat	2 complacent	1 postre	1 utilisar
7 atravessar	2 embaucador	1 precís (de ser precís)	1 pinxesc
4 apenar	2 ensajar	1 bronzo	1 acèquia
4 assentat	2 modorra	1 burguès	1 abraç
4 carmel-lo	2 preñar-se	1 creuada	
4 vàries	2 sublevar	1 demoni	
3 gimnàsia	2 tormenta	1 desnú	

FONT: Elaboració pròpia.

És important assenyalar que més d'un 50% d'aquests castellanismes apareixen un sol cop al corpus dramàtic de Puig i que, per tant, podríem pensar que l'autor hi va recórrer per descuit, o que van ser el resultat d'una vacil·lació puntual entre un mot col·loquial proper o conegut pel públic i un mot genuí però més allunyat de l'ús oral.

Cal tenir en compte que en molts casos el castellanisme conviu amb la solució admesa per Fabra en el seu diccionari, circumstància que testifica que Puig coneixia l'alternativa genuïna (entre parèntesis el nombre d'ocurrències de cada variant): *aperibir* (1) / *apercebre* (3); *borrar* (1) / *esborrar* (7); *calitat* (2) / *qualitat* (4); *despietat* (1) / *despietat* (3); *grupu* (5) / *grup* (7); *humillar* (4) / *humiliar* (23); *menos* (5) / *menys* (33); *murmull* (1) / *mormol* (14) i *mormoll* (2); *serio* (13) / *seriós* (25). En el segon grup, trobem *atravessar* (7) / *travessar* (16); *pervenir* (1) / *pervindre* (3); *burguès* (1) / *burgès* (15); *demoni* (1) / *dimoni* (39).

Pel que fa a la distribució cronològica dels castellanismes, té interès comprovar si són anteriors o posteriors a 1917. En aquesta data apareix el *Diccionari ortogràfic* i, per tant, Puig i Ferrer, a partir d'aquell moment, ja podia comptar amb el guiatge fabrià. Per aquest motiu hem elaborat dues llistes: una amb els castellanismes que apareixen abans d'aquesta data i una altra amb els que aparei-

xen després (hem establert el límit de la primera llista l'any 1918, any de publicació de l'obra *Si n'era una minyona*).

El resultat és el següent. De la primera relació de castellanismes (llista 1), n'hi ha seixanta-set —d'un total de cent disset— (el 57,26 %) que no apareixen amb posterioritat al 1917. Són aquests: *acíbar, aconteixement, además, afrentós, agobiar, alivi, apacible, apercibir, apestat, asquerós, assumpto, baix* (prep.), *boçal, boquilla, borrar, cadera, calitat, catequisar, cuidado, cuidadós, cuidadosament, desdixat, desempenyar, despedida, desperesar-se, despiedat, despreci, despreciar, desvaneixement, desvanèixer, empenyar-se, endeudar, ensombrar, esquàlid, fallo, financier, grave, grupu, inginyer, linda, lograr, malograr, menos, mimar, missenyora, mueca, murmull, panyo, pasmal, patejar, peregrina, permanèixer, quartel, quarto, regosijar, regotsitjar, reste, retrassar, saborejar, soguilles, soltura, sombrero, subterrani, tambalejar, traje, ventatjós, vèrtix.*

De la segona llista de castellanismes (llista 2), n'hi ha quaranta-un de setantatres (més del 50 %) que no presenten ocurrencies més enllà del 1917 (el percentatge és una mica més baix que en el cas del primer grup, però sembla lògic tenint en compte que són mots que, com hem dit, devien tenir més arrelament literari). Els mots abandonats d'aquesta segona llista són els següents: *abraç, acert, agosar, amoblar, anegar, anusar, apenar, arrabal, assentat, atormentar, briosament, bronzo, complacència, complacent, creuada, demoni, desnú, desposar, desprendiment, dever, doblar, embaucador, ensajar, fanatisar, hèroe, inagotable, ingenios, invernacle, ir, lleal, modorra, pervindre, pinxesc, prendre-se, realisar, reinat, sirvent, sirventa, tormenta, utilisar.*

Tot plegat avala la idea que Puig es va esforçar per adaptar-se al model d'estàndard general que, de la mà de Fabra principalment, es va anar imposant a la llengua literària, i que els castellanismes rebutjats per aquest model estàndard de llengua són els que Puig va intentar anar abandonant a mesura que publica obres noves.

Quedaria per determinar, però, si els castellanismes recurrents que no tendeixen a desaparèixer perviuen com a resultat d'una decisió conscient d'apartar-se de la pauta establerta per Fabra o no. Un índex ens pot fer pensar que no. L'única obra teatral de Puig publicada amb posterioritat a l'edició del DGLC, que és *Anna darrera la cortina*, del 1936, només conté un dels vint castellanismes més freqüents en el corpus (*gimnàsia*). També conté *carmello*, però hi apareix en cursiva. Sembla, doncs, que la voluntat de Puig va ser la d'adaptar-se a la normativa lèxica que establia l'obra de Fabra.

Finalment, pot ser interessant fer referència a un grup de castellanismes de l'obra de Puig que sí que van ser admesos posteriorment per Fabra. Aquest fet pot ser un índex que els escriptors i el lexicògraf compartien la idea que hi havia certs mots d'origen castellà que inevitablement calia acceptar en la llengua literària. Són els següents (com fins ara, la xifra indica el nombre d'ocurrencies).

LLISTA 3

Castellanismes usats per Puig i recollits al DGLC

226 <i>quedar</i>	9 <i>borratxo</i>	3 <i>aficionar</i>	1 <i>aficionat</i>
100 <i>buscar</i>	9 <i>romanço</i>	3 <i>descuidar</i>	1 <i>alarit</i>
93 <i>amo</i>	6 <i>estrella</i>	3 <i>estupend</i>	1 <i>bravo</i>
86 <i>tarda</i>	6 <i>hisenda</i>	3 <i>rotllo</i>	1 <i>condolit</i>
73 <i>preguntar</i>	6 <i>ondejat</i>	3 <i>rumiar</i>	1 <i>conversació</i>
47 <i>avorrir</i>	5 <i>murmurar</i>	3 <i>taral-larejar</i>	1 <i>hule</i>
47 <i>mosso</i>	4 <i>abreviar</i>	3 <i>tenda</i>	1 <i>malejar</i>
27 <i>llàstima</i>	4 <i>conquistar</i>	2 <i>carcassa</i>	1 <i>oient</i>
21 <i>curar</i>	4 <i>manya</i>	2 <i>regany</i>	1 <i>referent</i>
17 <i>dispensar</i>	4 <i>reconquistar</i>	2 <i>remordir</i>	1 <i>reprotxar</i>
17 <i>quadro</i>	4 <i>sobresaltar</i>	2 <i>senyoriu</i>	1 <i>res</i>
14 <i>mossa</i>	4 <i>tutejar</i>	2 <i>serietat</i>	1 <i>serpent</i>

FONT: Elaboració pròpia.

N'hi ha d'altres que no van ser recollits per Fabra al DGLC, però que més endavant han estat admesos per l'autoritat normativa, com ara *afició*, *alabar*, *aterrador*, *apurar*, *brill*, *bravo*, *broma*, *cegar*, *ceguera*, *cervo*, *cigarro*, *coça*, *cuidar*, *duro*, *entorpir*, *entregar*, *guapo*, *llaga*, *maco*, *misto*, *monyo*, *moreno*, *nomenar*, *resar*, *sereno*, *tarambana* i *verdader*.

4. ARCAISMES I CULTISMES ESTILÍSTICS

El corpus dramàtic puig-i-ferreteria conté tretze arcaismes que no recollirà posteriorment el DGLC: *abscondir*, *aconhortar*, *aimant*, *aimar*, *aterrar* 'aterrir', *conresar*, *contentar*, *encar*, *ensomniar*, *fadigar*, *fadigós*, *tristícia* i *vis* 'vista'. Un d'aquests, *aconhortar*, sí que figurava al *Diccionari ortogràfic* (al DGLC és substituït per *conhortar*). De fet, el DGLC no recull *aimant* però sí *aimia*, i no recull *fadigar* ni *fadigós* però sí *fadiga*. Es fa difícil en aquest punt explicar en tots els casos les tries del diccionari de Fabra, que, a més, recull de fet una certa quantitat d'arcaismes, com ara els següents, tots presents d'altra banda al lèxic de l'obra dramàtica de Puig:³

3. Certament, com ens fa observar Maria Pilar Perea, algunes de les unitats d'aquesta llista no són arcaismes, perquè avui són encara ben vives en determinades àrees (*cercar*, *ca*, *prompte*, etc.). Els hi hem inclòs perquè tots els indicis fan pensar que la raó per la qual Puig els utilitza és que són mots que percebia com a arcaics, i no pas perquè volgués mostrar-se sensible a la variació territorial de la llengua, i també perquè probablement Fabra els va recollir al DGLC sobretot perquè havien estat mots generals en català antic. Per a la distinció entre arcaisme absolut i relatiu, vegeu Ginebra (2006, p. 106-109).

LLISTA 4

Arcaïsmes usats per Puig i recollits al DGLC

79 cercar	8 hom	2 aimia	1 ca
38 ver 'veritable'	5 ensem	2 ans	1 començ
31 rompre	5 esguard	2 après	1 davallament
31 somniar	5 lliurar	2 esmerçar	1 esdevenidor
25 quelcom	5 prest	2 fadiga	1 esquer 'esquerre'
25 sens	4 car	2 fembra	1 estrabul·lat 'desassenyat'
23 prompte	4 ço	2 felló 'covard'	1 falsia
13 malaurat	4 malla 'moneda'	2 jamai	1 frèvol 'feble'
13 oir	3 romandre	2 retrossar 'arremangar'	1 paorós
10 ací	3 verament	1 acorar	1 traüt
8 encontrada	2 aidar	1 barbre	1 visatge 'cara'

FONT: Elaboració pròpia.

No hi ha pistes per fer afirmacions segures sobre aquest punt, però potser podem dir que la previsió d'arcaïsmes disponibles per a la llengua literària sembla prou coincident en Fabra i en Puig i Ferrer.

Finalment, cal fer esment d'un altre petit grup de set unitats lèxiques del corpus dramàtic puig-i-ferreterià que tampoc no figuren al DGLC. Són *anuser*, *apenar*, *apesarament*, *caia*, *cotxar*, *ubriagar* i *ubriaguesa*. Són —almenys alguns— mots que podem classificar com a cultismes estilístics (Ginebra, 2006, p. 116). Els dos primers són derivats per prefixació (de *nus* i *pena*). El tercer és un parasintètic format a partir de *pesar*. El quart és un adjectiu d'etimologia incerta. El cinquè és una variant formal de *acotxar*. I els dos darrers són també variants formals de *embriagar* i *embriaguesa*. Tots estan recollits al DCVB (*apenar* també al GDLC).

5. COLLOQUIALISMES

Puig i Ferrer utilitza en la seva obra dramàtica un total de vuitanta-vuit col·loquialismes que posteriorment Fabra va desestimar per a la llengua normativa. La llista és la següent. Hem inclòs també en aquesta llista de vuitanta-vuit unitats formes verbals col·loquials no admeses per la normativa (*sapiguessis*, *sapiguéssiu*, *sapigut*, *sapiguda*, *dongueu*, *dongui*, *poguent*, *poguer*, etc.). Les lletres majúscules que precedeixen cada unitat indiquen si el mot va ser usat només abans de 1918 (A) o també després de 1918 (B).

LLISTA 5

Colloquialismes usats per Puig no recollits al DGLC

B <i>acarmetlar</i>	A <i>fluviol</i>	A <i>muscle</i>	A <i>ressonantes</i>
A <i>agosar</i>	A <i>fumejanta</i>	A <i>narina</i>	A <i>sapiguesis</i>
A <i>aixís</i>	B <i>gavinet</i>	A <i>naturalisar</i>	A <i>sapiguéssiu</i>
A <i>amarganta</i>	B <i>gènit</i>	A <i>nirviós</i>	B <i>sapiguda</i>
A <i>aquet</i> B <i>aquets</i>	A <i>horinzoal</i>	B <i>nomenar</i>	B <i>sapigut</i>
B <i>aucell</i>	A <i>horizontal</i>	A <i>perfidios</i>	A <i>senyar</i>
B <i>carmel-lo</i>	B <i>impertinenta</i>	A <i>pinxesc</i>	A <i>singlar</i>
B <i>cimbrejanta</i>	A <i>incaute</i>	B <i>Pireneu</i>	A <i>sirvent</i>
A <i>creienta</i>	A <i>indecenta</i>	A <i>poguent</i>	A <i>sirventa</i>
A <i>créixem</i>	B <i>indecissió</i>	A <i>poguer</i>	B <i>somiar</i>
A <i>decenta</i>	A <i>inginyer</i>	A <i>presiri</i>	A <i>suplicanta</i>
B <i>dessimular</i>	A <i>insolenta</i>	A <i>pro</i>	A <i>taup</i>
A <i>diligenta</i>	A <i>istil</i>	B <i>profond</i>	A <i>tintina</i>
A <i>donguèu</i> B <i>dongui</i>	B <i>istiu</i>	B <i>pusil·lànim</i>	A <i>tranquilisar</i>
A <i>dormiscar</i>	A <i>llampanta</i>	A <i>questa</i> A <i>quests</i>	A <i>utilisar</i>
B <i>empenedir-se</i>	B <i>lluenta</i>	A <i>realisar</i>	B <i>vidauba</i>
B <i>entornar-se</i>	B <i>malinconia</i>	A <i>rebuja</i>	A <i>volguent</i>
B <i>esmortuir</i>	A <i>mellor</i>	A <i>regatxo</i>	A <i>volguer</i>
B <i>estre</i>	B <i>menaçar</i>	A <i>repenediment</i>	B <i>vui</i>
B <i>etgegar</i>	A <i>menassanta</i>	A <i>repenedir-se</i>	
B <i>Eulària</i>	A <i>morfondre's</i>	A <i>resplendent</i>	
A <i>excitant</i>	B <i>motllar</i>	A <i>respost</i>	

FONT: Elaboració pròpia.

Es pot observar que no hi ha gairebé cap unitat lèxica que no tingui una variant morfològica al DGLC. Les excepcions són els derivats *dormiscar*, *repenedir-se* (i *repenediment*) i *tintina*. Tot i així, tret de *tintina*, aquests derivats no tenen una semàntica diferent de la que presenten altres mots que figuren al diccionari.

En la llista hi trobem variants que són el resultat d'assimilacions (*istil*, *istiu*, *nirviós*, *esmortuir*), dissimilacions (*dessimular*, *Eulària*), metàtesis (*gavinet*), pròtesis (*agosar*), epítesis (*aixís*, *gènit*), síncopes (*aquet/aquets*), velaritzacions (*taup*, *vidauba*), tancaments vocàlics (*singlar*, *sirventa*), lexicalitzacions (*empenedir-se*, *entornar-se*) i altres fenòmens fonètics (*carmel-lo*, *créixem*). Hi ha també variants arcaïtzants vives (*aucell*, *estre*). I hi ha uns quants femenins en *-a* d'adjectius acabats en *-ant/-ent* (*amarganta*, *creienta*, *decenta*, *diligenta*, *menassanta*). El que totes aquestes formes ens ensenyen és, per contrast, una característica del diccionari de Fabra que ja s'ha posat en relleu i que constitueix, certament, un dels seus punts més destacats: la reducció dràstica de la dispersió morfològica de la llengua escrita.

Val a dir, per acabar, que també en aquest punt la tendència de Puig va ser la de confluïr amb els criteris que subjauen a l'obra lexicogràfica de Fabra: la propensió a la variabilitat morfològica s'atenua amb el temps, i a *Anna darrera la cortina* ja no apareix pràcticament cap col·loquialisme que no figuri al DGLC (s'hi usa *carmello*, però en cursiva, *dessimular* —al costat de *dissimular*, la forma habitual— i *Pireneu*). Cal assenyalar, a més, que els col·loquialismes «no fabrians» de Puig són d'ús poc freqüent. Tret de *mellor*, *istiu* i *aixís*, que són els que tenen les ocurrences més altes, els altres apareixen al corpus en una proporció molt baixa: tan baixa que la gran majoria (més del 50 %) hi apareix un sol cop.

6. CONCLUSIONS

Ens demanàvem, al començament d'aquesta exposició, si el diccionari de Fabra recollia i sancionava positivament el lèxic habitual de les obres literàries dels escriptors catalans del moment, i si els escriptors mostraven, pel que fa al lèxic, una sensibilitat que confluïa amb la que subjau a l'elaboració del diccionari. Ens sembla que el recompte de les unitats lèxiques de l'obra dramàtica de Puig i Ferrer que no recull el DGLC apunta cap a una resposta afirmativa. De les 7.217 unitats lèxiques del corpus, només n'hi ha 298 que no figuren al *Diccionari general*. D'aquestes, la majoria són castellanismes; castellanismes que, a més, Puig tendeix a anar abandonant. Les altres unitats són sobretot col·loquialismes morfològics i morfolèxics, que també tendeixen a reduir-se quantitativament. No hi ha (o n'hi ha molt pocs) tipus lèxics específics —unitats lèxiques pròpiament dites, fora dels castellanismes— que Puig usi en la seva obra dramàtica i que no constin al DGLC. I, pel que fa als arcaïsmes, tot i que la quantitat és poc representativa per fer generalitzacions concloents, sembla que es pot dir que no es detecta una sensibilitat clarament divergent entre els dos autors.

Com a escriptor, Puig i Ferrer volia ser «natural i dir les coses tal com ragen» i utilitzar un llenguatge «més viu que bell» (Domingo, 2017, p. 24). El resultat de l'acarament del lèxic de la seva obra dramàtica amb el lèxic del DGLC demostra que el seu lèxic evoluciona progressivament, en sintonia clara amb els plantejaments que subjauen al treball lexicogràfic de Pompeu Fabra: potser, però, més cap a la «bellesa» que cap a la «vivesa».

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

DCVB = ALCOVER, Antoni M.; MOLL, Francesc de Borja (1926-1962). *Diccionari català-valencià-balear*. Palma: Moll. 10 v. També disponible en línia a: <<http://dcvb.iecat.net/>> [Consulta: juliol-agost 2018].

- DGLC = FABRA, Pompeu (1932). *Diccionari general de la llengua catalana*. Barcelona: Llibreria Catalònia.
- DOMINGO MASDÉU, Maite (2017). «El llenguatge dramàtic de Joan Puig i Ferrer». Tesi doctoral. Universitat Rovira i Virgili.
- (2018). «Sobre Puig i Ferrer i la codificació fabriana. Els adverbis en *-ment*» A: PRADILLA, Miquel Àngel (ed.). *Comunitat lingüística i norma: Actes del V Col·loqui Internacional «La lingüística de Pompeu Fabra» (Tarragona, 18, 19 i 20 de novembre de 2013)*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, p. 133-147.
- DOMINGO MASDÉU, Maite; GINEBRA, Jordi (2008). «La llengua de l'obra dramàtica de Joan Puig i Ferrer. Reflexions i comentaris». A: GRAELLS, Guillem-Jordi *et al.* *Puig i Ferrer: Cinquanta anys després*. Tarragona: Arola, p. 91-110.
- (2012). «El codi gramatical de Fabra i la praxi dels escriptors. A propòsit de Puig i Ferrer». A: PRADILLA, Miquel Àngel (ed.). *Comunitat lingüística i norma: Actes del V Col·loqui Internacional «La lingüística de Pompeu Fabra» (Tarragona, 18, 19 i 20 de novembre de 2013)*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, p. 61-71.
- FABRA, Pompeu (1917). *Diccionari ortogràfic*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- GDLC = *Gran diccionari de la llengua catalana* (1998). Barcelona: Enciclopèdia Catalana. També disponible en línia a: <<http://www.enciclopedia.cat/>> [Consulta: juliol-agost 2018].
- GINEBRA, Jordi (2006). «Sobre el lèxic de l'obra teatral d'Àngel Guimerà». *Estudis de Llengua i Literatura Catalanes: Homenatge a Joseph Gulsoy / 1*. Vol. LIII. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, p. 103-121.